

**អង្គការសក្តានុពលស្តីអំពីការបង្ការ
និងផ្ដន្ទាទោសចំពោះ
បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងយុទ្ធសាស្ត្រ**

អនុសញ្ញាស្តីអំពីការបង្ការ និងផ្ដន្ទាទោស

ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍

CONVENTION ON PREVENTION AND PUNISHMENT OF CRIME OF GENOCIDE
Approved and proposed for signature and ratification or accession General Assembly
Resolution 260A (III) of 9 December 1948.
Entry into force: 12 January 1951 in accordance with article XIII

គ្រប់ភាគីនៃអនុសញ្ញា

ដោយពិនិត្យសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ ដែលធ្វើឡើងដោយមហាសន្និបាតនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេច
ចិត្តរបស់ខ្លួនលេខ ៩៦ (D) ចុះថ្ងៃទី ១១ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៦ ដែលចែងថា ការប្រល័យពូជសាសន៍ គឺជាបទឧក្រិដ្ឋតាម លក្ខណៈ
ច្បាប់អន្តរជាតិ និងដែលជួយពិភោលដៅរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយពិភពនៃអារ្យ
ប្រទេស....

ដោយបានទទួលស្គាល់ថា នៅគ្រប់សម័យកាលនៃប្រវត្តិសាស្ត្រការប្រល័យពូជសាសន៍បានបណ្ដាលឱ្យមានការបាត់
បង់ និងខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់មនុស្សជាតិ.....

ដោយជឿជាក់ថា ដើម្បីរំដោះមនុស្សជាតិឱ្យរួចផុតពីមហាក្សត្រយដ៏គួរអោយខ្ពើមរអើមនេះត្រូវតែឱ្យមានជា ចាំបាច់
នូវសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនោះ.....

បានស្របមតិគ្នាលើចំណុចនានាខាងក្រោមនេះ :

មាត្រា ១.~

គ្រប់ភាគីទាំងអស់បានបញ្ជាក់អះអាងថា ការប្រល័យពូជសាសន៍ទោះជាត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលមានសន្តិភាព ឬនៅ
ពេលមានសង្គ្រាមក្ដី គឺឧក្រិដ្ឋកម្មតាមលក្ខណៈច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយដែលគុភាគីទាំងអស់មានភារកិច្ចត្រូវបង្ការ និងផ្ដន្ទា
ទោស ។

មាត្រា ២.~

នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះការប្រល័យពូជសាសន៍មានន័យថា ជាអំពើណាមួយក្នុងចំណោមអំពើទាំងប៉ុន្មានខាងក្រោម
នេះដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងបំផ្លាញទោះទាំងស្រុងក្ដី ឬក៏ខ្លះៗក្ដី ដល់ប្រជាជាតិពូជសាសន៍មួយ ឬក្រុមសាសន៍មួយ
ឬក្រុមសាសន៍មួយដូចជា :

- ក-ការសំលាប់សមាជិកទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុម
- ខ-បង្កការឈឺចាប់ និងខូចខាតដល់ខាងផ្នែករាងកាយ ឬផ្នែកសតិបញ្ញាដល់សមាជិកទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុម
- គ-បង្កឡើងដោយចេតនានូវមហន្តរាយ ឬការហិនហោចដល់ស្ថានភាពរស់នៅរបស់សង្គមមនុស្ស ដោយកំទេច
បំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមទាំងមូល ឬផ្នែកខ្លះនៃសង្គម

- ឃ-ដាក់បង្ខំនូវវិធានការណ៍នានាដែលបង្ការមិនឱ្យមានកំណើតទារកនៅក្នុងសង្គម
- ង-យកកូនក្មេងចេញពីសង្គមមួយទៅដាក់នៅក្នុងសង្គមមួយទៀតដោយបង្ខំតបង្ខំ ។

មាត្រា ៣.-

ការប្រព្រឹត្តនានាខាងក្រោមនេះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោស :

- ក-ការប្រល័យពូជសាសន៍
- ខ-ការរួមគំនិតដើម្បីធ្វើអំពើប្រល័យពូជសាសន៍
- គ-ជំរុញដោយផ្ទាល់ និងជាសាធារណៈដើម្បីធ្វើការប្រល័យពូជសាសន៍
- ឃ-ការប៉ុនប៉ងធ្វើការប្រល័យពូជសាសន៍
- ង-ការយុបយិត ឬចូលដៃក្នុងការប្រល័យពូជសាសន៍ ។

មាត្រា ៤.-

បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ ខាងលើនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសទោះបីបុគ្គលនោះជាអ្នកដឹកនាំដែលមានការទទួលខុសត្រូវស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញក្តី ជាអ្នករដ្ឋការក្តី ឬជាឯកជនក្តី ។

មាត្រា ៥.-

ភាគីទាំងឡាយមានភារកិច្ចអនុម័តតាមក្របខ័ណ្ឌនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរៀងៗខ្លួននូវច្បាប់ជាចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះមានប្រសិទ្ធិភាព និងជាពិសេសដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពដល់ទណ្ឌកម្មនានាដែលត្រូវធ្វើចំពោះមនុស្សដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយទៀតដែលរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា៣ខាងលើ ។

មាត្រា ៦.-

បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលបានត្រូវជាប់ចោទពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយទៀតដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រាខាងលើ នឹងត្រូវកាត់ទោសដោយតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋណាដែលអំពើនោះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅលើទឹកដីខ្លួន ឬក៏ដោយតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដែលនីតិក្រម (ទម្រង់ការរបស់ច្បាប់) របស់ខ្លួនត្រូវបានភាគីទាំងអស់យល់ព្រមទទួលស្គាល់ ។

មាត្រា ៧.-

ការប្រល័យពូជសាសន៍ និងអំពើឯទៀតដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣ ខាងលើមិនត្រូវចាត់ទុកថាជារឿងនយោបាយទេ ។ ជនជាប់ចោទពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ទោះជាបានរត់ចេញពីប្រទេសខ្លួនទៅពូននៅក្រៅប្រទេសណាមួយក៏ដោយ ក៏ពុំមានសិទ្ធិសុំជ្រកកោនដោយមូលហេតុនយោបាយបានឡើយ ព្រោះវាមិនមែនជារឿងនយោបាយទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញវាជារឿងប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលត្រូវតែនាំជនជំពូកនោះត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញដើម្បីផ្ដន្ទាទោសពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ។

ភាគីទាំងឡាយសន្យាថា នៅក្នុងករណីនេះនឹងយល់ព្រមឱ្យមានការចាប់ខ្លួនជនដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ហើយបញ្ជូនពួកគេទៅប្រទេសខ្លួនឱ្យត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញដើម្បីកាត់ទោស ។ ការអស់ទាំងនេះត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ ហើយ និងសេចក្តីព្រមព្រៀងទាំងឡាយជាធរមាន ។

មាត្រា ៨.~

ភាគីណាមួយក៏ដោយក៏អាចស្នើដល់អង្គការមានសមត្ថកិច្ចទាំងឡាយនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិក្នុងរឿងប្រល័យពូជសាសន៍នេះ ។ ធ្វើតាមវិធីនេះ ជាការសមស្របក្នុងកិច្ចបង្ការ និងកំចាត់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយទៀតដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងមាត្រា ៣ខាងលើ ។

មាត្រា ៩.~

បើរដ្ឋភាគីមានការវិវាទគ្នាអំពីប្រការផ្សេងៗ ដូចជាការបកស្រាយន័យ នៃអនុសញ្ញា ការអនុវត្តន៍ ការបំពេញភារកិច្ចតាមអនុសញ្ញានេះជាដើម ឬជម្លោះដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋក្នុងវិស័យប្រល័យពូជសាសន៍ ឬអំពើណាមួយដែលបានចែងក្នុងមាត្រានោះ គួរវិវាទណាមួយក៏អាចដាក់ជូនតុលាការអន្តរជាតិនូវពាក្យស្នើសុំឱ្យជួយដោះស្រាយជម្លោះនេះដែរ ។

មាត្រា ១០.~

អត្ថបទនៃអនុសញ្ញានេះដែលចែងជាភាសា ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្បាញ៉ុល មានគុណភាព និងតម្លៃដូចគ្នាហើយចុះនៅថ្ងៃទី ៩ ឆ្នាំ ១៩៤៨ ។

មាត្រា ១១.~

អនុសញ្ញានេះនឹងបើកចំហរសំរាប់ចុះហត្ថលេខា រហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៩ សំរាប់គ្រប់គ្រងរដ្ឋដែលជាសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយនិងសំរាប់រដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកឯទៀតដែលមហាសន្និបាតបានអញ្ជើញឱ្យចុះហត្ថលេខា ។ អនុសញ្ញានេះត្រូវទទួលឱ្យសេចក្តីប្រសើរ (ការចូលជាសមាជិកពេញអង្គ) អំពីរដ្ឋដែលជាភាគី ហើយឯកសារនៃសេចក្តីនោះត្រូវតែកំណត់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ក្រោយពីថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៥០ អនុសញ្ញានេះ នឹងប្រកប ដោយការទទួលស្គាល់ និងចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋនានាដែលសមាជិក នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងពីសំណាក់រដ្ឋឯទៀតដែលមិនមែនជាសមាជិក ប៉ុន្តែបានទទួលសេចក្តីអញ្ជើញដូចដែលបានលើកពីខាងដើមនៃមាត្រា ១១ នេះមក ។

ឯកសារនៃកិច្ចចូលរួម នឹងត្រូវតែកំណត់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ១២.~

នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ ភាគីទាំងឡាយអាចអោយដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិពីការពង្រីកកិច្ចអនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញានេះទៅលើតំបន់ទាំងមូល ឬផ្នែកណាមួយដែលភាគីនេះមានភារៈទទួលខុសត្រូវលើការដឹកនាំនៃទំនាក់ទំនងផ្នែកការបរទេសនោះ ។

មាត្រា ១៣.~

នៅថ្ងៃដែលមានការឱ្យសច្ចាប័ន ឬការចូលរួមចំនួនម្ភៃប្រទេស (ឬភាគី) អគ្គលេខាធិការត្រូវធ្វើជាកំណត់ហេតុ ហើយបញ្ជូនសំណើចម្លងនៃកំណត់ហេតុនេះទៅគ្រប់សមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងគ្រប់រដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយដូចដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៦ ។

អនុសញ្ញានេះ នឹងសំរេចជាធរមាន (ប្រើប្រាស់បានតាមច្បាប់ ពេល៩០ថ្ងៃក្រោយពីថ្ងៃដែលមានឯកសារឱ្យសច្ចាប័ន ឬ ឯកសារចូលរួមគ្រប់ចំនួនម្ភៃ ។ ការឱ្យសច្ចាប័ន ឬការចូលរួមពីសំណាក់រដ្ឋ ឬភាគីថ្មីៗទៀតដែលនឹងអាចសំរេចជាធរមាន(ទុកជាបានការ) នៅថ្ងៃទី ៩០ បន្ទាប់ពីការតំកល់ទុកនូវឯកសារនៃការឱ្យសច្ចាប័នប្រការចូលរួមនេះ ពោលគឺភាគីដែលដាក់ពាក្យថ្មីៗត្រូវរង ចាំបីខែទើបបានសំរេចជាធរមាន) ។

មាត្រា ១៤.~

អនុសញ្ញានេះមានអណតិចំនួន ១០ឆ្នាំដោយចាប់រាប់ពីថ្ងៃដែលត្រូវចូលជាធរមានមក ។ អនុសញ្ញានេះ នឹងនៅតែមានតម្លៃក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំម្តងតទៅទៀត សំរាប់ភាគីដែលមិនបានសុំឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះក្នុងកំឡុងពេលយ៉ាងតិចចំនួនប្រាំមួយខែមុនថ្ងៃផុតកំណត់ នៃអណតិចំនួនអនុសញ្ញានេះ ។ ការសុំឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះនឹងយកជាបានការ បើមានការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

មាត្រា ១៥.~

ចំពោះការសុំឈប់ទទួលស្គាល់អនុសញ្ញានេះ បើសិនជាមានចំនួនភាគីជាសមាជិក (នៃអនុសញ្ញា) ថយចុះនៅតិចជាងដប់ប្រាំមួយនោះ អនុសញ្ញានេះនឹងលែងមានតម្លៃតទៅទៀត ដោយចាប់ពីថ្ងៃដែលការសុំឈប់ចុងក្រោយបំផុតចូលជាធរមាន ។

មាត្រា ១៦.~

សំណើសុំសើរើពិនិត្យ អនុសញ្ញានេះឡើងវិញអាចធ្វើឡើងបាននៅគ្រប់ពេលវេលាដោយភាគីណាមួយក៏បាន តាមរយៈការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអគ្គលេខាធិការ ។ ប្រសិនបើមានករណីដូចខាងលើ មហាសន្និបាតនឹងកំណត់វិធានការណ៍ដែលត្រូវប្រកាន់យកនូវសំណើនេះ ។

មាត្រា ១៧.~

អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ នឹងជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់គ្រប់រដ្ឋជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋដែលមិនមែនជាសមាជិកនូវចំនុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ :

- ក-ការចុះហត្ថលេខា ការឱ្យសច្ចាប័ន និងចូលរួម ដែលបានទទួលស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា១១
- ខ-ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា១២
- គ-ថ្ងៃដែលអនុសញ្ញានេះបានសំរេចជាធរមានស្របតាមការអនុវត្តន៍មាត្រា ១៣
- ឃ-ការសុំឈប់លែងដែលបានទទួលស្របតាមការអនុវត្តន៍តាមមាត្រា ១៤
- ង-ការលុបអនុសញ្ញាចោលស្របតាមមាត្រា ១៥

ច-ការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលដូចដែលបានពោលនៅក្នុងមាត្រា១៦ ។

មាត្រា ១៨.~

សំណៅដើមនៃអនុសញ្ញានឹងត្រូវតំកល់ទុកក្នុងប័ណ្ណសារដ្ឋាន (កន្លែងតំកល់ឯកសារ) នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។
សំណៅចំលងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមមួយច្បាប់ៗ នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យគ្រប់រដ្ឋជាសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនិង
រដ្ឋ ដែលមិនមែនជាសមាជិកទាំងឡាយដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ១១ ។

មាត្រា ១៩.~

អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីដោយអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃដែលចូលជាសមាជិក ។

